

Κοινοβουλευτική Ομάδα

Λεωφ. Ηρακλείου 145, 14231 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ,
τηλ.: 2102592213, 2102592105, 2102592258, fax: 2102592097
e-mail: ko@vouli.kke.gr, <http://www.kke.gr>
Γραφεία Βουλής: 2103708168, 2103708169, fax: 2103707410

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους Υπουργούς Κλιματικής Κρίσης & Πολιτικής Προστασίας, Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης

Θέμα: Λήψη μέτρων προστασίας της υγείας και ασφάλειας του επιχειρησιακού προσωπικού του Πυροσβεστικού Σώματος, μείωση ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης και ωραρίου εργασίας, χορήγηση επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας.

Το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας γνωρίζοντας τις δύσκολες, επικίνδυνες και ανθυγιεινές συνθήκες, στις οποίες επιχειρεί το προσωπικό του Πυροσβεστικού Σώματος κατά τη διάρκεια πυρκαγιών, διασώσεων και λοιπών συμβάντων που εντάσσονται στην αποστολή του, έχει απαιτήσει από την κυβέρνηση με ερωτήσεις την ουσιαστική αναγνώριση του βαρύ, επικίνδυνου και ανθυγιεινού χαρακτήρα του επαγγέλματος. Το αίτημα αυτό αποτελεί πάγιο και διαχρονικό αίτημα των πυροσβεστών και το ΚΚΕ το έχει αναδείξει κατ' επανάληψη. Μάλιστα και πρόσφατα στη συνάντηση με την Ένωση Πυροσβεστών Ηπείρου, Χανίων, και άλλων τέθηκε ξανά το ζήτημα. Τόσο οι κυβερνήσεις της Ν.Δ, του ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΑΛ και του ΣΥΡΙΖΑ, όσο και τα υπόλοιπα αστικά κόμματα, ουδέποτε το στήριξαν.

Το δίκαιο αίτημα των πυροσβεστών καταδεικνύουν τα εκατοντάδες ατυχήματα που έχουν συμβεί κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους, εκ των οποίων περισσότερα από 40 ήταν θανατηφόρα, η εκδήλωση σοβαρότατων ασθενειών και μόνιμων αναπηριών εξαιτίας τραυματισμών στα επιχειρησιακά συμβάντα και πολλοί αιφνίδιοι θάνατοι πυροσβεστών. Η κύρια αιτία για την εκδήλωση αυτών των ατυχημάτων είναι η συνεχής εντατικοποίηση της εργασίας τους και η έλλειψη των αναγκαίων μέτρων προστασίας της υγείας και της ασφάλειάς τους. Είναι σημαντικό να γίνει κατανοητό πως οι κίνδυνοι, που αντιμετωπίζουν οι πυροσβέστες κατά την εργασία τους, πηγάζουν από την ίδια τη φύση της δουλειάς τους. Πρόκειται για επικινδυνότητες που σχετίζονται αφενός με τα περιβάλλοντα στα οποία οι πυροσβέστες επιχειρούν κι αφετέρου με τον τρόπο με τον οποίο εργάζονται. Και οι δύο κατηγορίες επικινδυνοτήτων έχουν άμεσες, σαφείς και μετρήσιμες επιπτώσεις στην υγεία τους, σωματική και ψυχολογική.

Ως προς τα περιβάλλοντα εργασίας είναι αυταπόδεικτο ότι οι πυροσβέστες εκτίθενται συστηματικά σε συνθήκες όπου επικρατούν υψηλές θερμοκρασίες, αυξημένη περιεκτικότητα τοξικών υλικών, έντονες συνθήκες στρες και σωματικής κόπωσης. Ενδεικτικά, ακόμη και ο καπνός των «κοινών» πυρκαγιών περιέχει δεκάδες βλαβερές ουσίες, οι οποίες αποδεδειγμένα πλέον ευθύνονται για αυξημένα ποσοστά καρκίνων στους πυροσβέστες παγκοσμίως, ενώ ακόμα και τα ίδια τα Μέσα Ατομικής Προστασίας, που οι πυροσβέστες χρησιμοποιούν για να μπορούν να επεμβαίνουν σε τέτοιες συνθήκες (οι ειδικές στολές και εξοπλισμός), πλέον αποδεικνύεται ότι είναι κατασκευασμένα από υλικά που οδηγούν στην απορρόφηση τοξικών ουσιών από το δέρμα οδηγώντας σε καρκινογενέσεις (λόγω της χρήσης υπερφθοροαλκυλικών και πολυφθοροαλκυλικών ουσιών, γνωστών ευρύτερα με την ονομασία PFAS)! Επιπλέον, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους υπάρχουν πολύ αυξημένες απαιτήσεις στο μυοσκελετικό και το κυκλοφορικό τους σύστημα, καθώς σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα καλούνται να μεταβούν από συνθήκες ηρεμίας σε συνθήκες απόλυτης έντασης και να πραγματοποιήσουν εργασίες που απαιτούν καθαρό μυαλό και σωματική εγρήγορση.

Τέλος, ο τρόπος με τον οποίο οργανώνεται ο εργασιακός βίος των πυροσβεστών, έχει σημαντικότερη επίδραση στην ψυχολογική τους υγεία και στην κοινωνική τους ζωή: η εργασία σε βάρδιες διαταράσσει την ομαλή κοινωνική τους ζωή, καθώς η επάνοδος σε «κανονικούς» κοινωνικούς ρυθμούς μετά από το ωράριο εργασίας δεν είναι κάτι που συμβαίνει αυτόματα και άμεσα – απαιτείται χρόνος ψυχολογικής επανένταξης στην κοινωνική και οικογενειακή ζωή μετά από την βάρδια, κάτι που δεν είναι πάντα εφικτό, ειδικά μεταξύ επαναλαμβανόμενων βαρδιών ή και πρόσθετης εργασίας. Μάλιστα, η συστηματική απώλεια ύπνου ή οι ακανόνιστοι ρυθμοί του επηρεάζουν τον κιρκάδιο κύκλο και οδηγούν σε σειρά προβλημάτων υγείας, ψυχοπνευματικά, καρδιαγγειακά κ.ά.. Επιπλέον, οι πυροσβέστες συστηματικά καλούνται να διαχειριστούν καταστάσεις έντονης ψυχικής φόρτισης, με βίαιο περιεχόμενο και σκληρές εικόνες, κάτι που αναπόδραστα οδηγεί σε ανάγκη ψυχολογικής στήριξης, ενίοτε θεραπείας και τραυματικών καταστάσεων όπως η Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες (Post Traumatic Stress Disorder – PTSD).

Με βάση τα ευρήματα των τελευταίων επιστημονικών ερευνών έννοια κλειδί στη διαδικασία, με την οποία τα εγγενή χαρακτηριστικά της πυροσβεστικής εργασίας οδηγεί σε βλάβες στην υγεία των ανθρώπων που την ασκούν, είναι η «συσσώρευση»: αν η περιστασιακή έκθεση στον καπνό και τους λοιπούς βλαβερούς παράγοντες μπορεί να μην προξενήσει άμεσα σημαντικές ζημιές, η επαναλαμβανόμενη σε βάθος του εργασιακού βίου έκθεση στις συνθήκες αυτές είναι πλέον απολύτως βέβαιο ότι θα οδηγήσει (μεταξύ άλλων) σε σοβαρά μυοσκελετικά προβλήματα, καρδιαγγειακά νοσήματα και καρκινογενέσεις. Οι αποδεδειγμένοι πλέον παράγοντες αυτοί είναι που οδήγησαν το 2022 τον Διεθνή Οργανισμό για την Έρευνα του Καρκίνου (International Agency for Research on Cancer – IRAC, πρόκειται για την αρμόδια υπηρεσία του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας για θέματα καρκίνων) στην απόφαση να κατηγοριοποιήσει την επαγγελματική έκθεση των πυροσβεστών σε «αποδεδειγμένα καρκινογόνα για τους ανθρώπους», υπεύθυνη για την ανάπτυξη διαφόρων τύπων καρκίνων σε άνδρες και γυναίκες. Σύμφωνα δε με όλες τις έρευνες, στους πυροσβέστες παρατηρούνται σημαντικά αυξημένοι θάνατοι (σε σχέση με τον γενικό πληθυσμό) από καρδιαγγειακές παθήσεις και καρκίνους, ενώ επιπλέον στους πυροσβέστες παγκοσμίως παρατηρούνται υψηλές συχνότητες διαζυγίων, οικογενειακών και κοινωνικών προβλημάτων.

Όλες ανεξαιρέτως οι κυβερνήσεις έχουν επιβάλλει στους μόνιμους πυροσβέστες της μάχιμης υπηρεσίας είτε να εργάζονται μέχρι το 60^ο έτος της ηλικίας τους είτε μέχρι τα 40 έτη εργασίας. Η κυβέρνηση θα πρέπει άμεσα να θεσμοθετήσει τη μείωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης στα 50 για τις γυναίκες και στα 55 για τους άνδρες, ανάλογη μείωση των απαιτούμενων ετών υπηρεσίας για τη συνταξιοδότηση, τη μείωση του ωραρίου εργασίας, με στόχο να μειώνεται η έκθεσή τους στους επαγγελματικούς κινδύνους της εργασίας τους, αιτήματα που αφορούν συνολικότερα τα βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα. Παράλληλα να θεσμοθετήσει τη χορήγηση επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας που θα προσμετράται στις συντάξιμες αποδοχές. Αντί αυτών, οι απανωτές νομοθετήσεις «εκσυγχρονισμού και αναβάθμισης» του Πυροσβεστικού Σώματος μέχρι τώρα όχι απλώς δεν αντιμετώπισαν τα προβλήματα αυτά, αλλά τα έκαναν πολύ χειρότερα αφού κάने έννοια προγραμματισμού του εργασιακού τους χρόνου, την συστηματική αποστέρηση ανάπαυσης, την χωρίς μέγιστο χρονικό όριο εμπλοκή τους σε συμβάντα κλπ) που εντείνουν την έκθεση των πυροσβεστών σε όλους τους παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά την υγεία τους. Κατά μία έννοια η υφιστάμενη νομοθεσία σκοτώνει τους πυροσβέστες.

Επιπλέον, θα πρέπει να εξασφαλιστεί η εξειδικευμένη εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου με ευθύνη του κράτους και η λήψη των αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των πυροσβεστών, με βάση την εκτίμηση των κινδύνων. Σε αυτό πλαίσιο να εξασφαλιστεί η επιστημονική συμβολή της ιατρικής της εργασίας (στοχευμένος, προληπτικός ιατρικός έλεγχος των εργαζομένων

ανάλογα με την επαγγελματική έκθεση, εκτίμηση καταλληλότητας για εργασία, αναγνώριση επαγγελματικής νοσηρότητας κ.λπ.).

ΕΡΩΤΩΝΤΑΙ οι κ. Υπουργοί, τι μέτρα θα λάβει η κυβέρνηση:

- Για τη μείωση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησής των πυροσβεστών, τη μείωση του ωραρίου εργασίας τους και τη χορήγηση επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, που θα προσμετράται και στις συντάξιμες αποδοχές.
- Για να εξασφαλιστεί η εξειδικευμένη εκτίμηση του επαγγελματικού κινδύνου με ευθύνη του κράτους, ο στοχευμένος ιατρικός έλεγχος από γιατρούς εργασίας και λήψη των αναγκαίων τεχνικών και οργανωτικών μέτρων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των πυροσβεστών, με βάση την εκτίμηση των κινδύνων.

Οι Βουλευτές

Παφίλης Θανάσης

Παπαναστάσης Νίκος

Μεταξάς Βασίλης